

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΥΛΙ

ΠΡΟΣΩΠΑ :

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ
ΤΟ ΠΟΥΛΙ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ὁ ποιητὴς περπατᾷ σὲ μιὰ κλεισούρα ἀλπική. Στὴν κεφαλὴ του ὁ οὐρανὸς εἶνε σὰ ρυάκι ποὺ γιὰ ὄχθες του ἔχει τοὺς βράχους. Κ' οἱ βράχοι αὐτοὶ σουφρωμένοι, σχισμένοι, λεπτριασμένοι ξερνοῦν ἀσήμι πάνω σὲ μαῦρο φόντο. Ἀκούεται μιὰ σταλαγματιά ποὺ χτυπᾷ ἀπὸ ψηλὰ τὴ γῆ.

Ἀνάμεσα στὰ στεγνὰ χόχαλα, στὰ τσιμισίρια, στὶς λεβάντες, οἱ ἀκρίδες πηδοῦνε σὰν συντρίμια ἀπὸ ἀσβεστόπετρες.

Δεξιὰ μέσ' τὴν κοιλάδα, κάτω χαμηλά, κατρουκυλᾷ ἓνας χεῖμαρρος μὲ πρασινοχρωμο νερὸ ποὺ βράζει. Ξεραῖλα παντοῦ, μὰ μπορεῖ ὁ καθένας νὰ φανταστεῖ πίσω ἀπὸ τὰ ἔλατα, στὶς κορυφὲς ἀπάνω, χλόη πυκνὴ ποὺ μέσα στὴν πράσινη γλύκα τῆς ἀποκοιμῆται τὸ κυνήγι.

Ὁ ποιητὴς πέρνει τὸ στεγνὸ τὸ μονοπάτι, ποῦχει μυτερὰ χαλίγια. Εἶνε δύο ἀπ' τὸ ἀπομεσήμερο. Τραγουδᾷ :

Ξέκοψα ἀπὸ τὸ χωριό, ποὺ κάτω ἀπὸ τὸν κάτασπρο ἥλιο
σκουριάζουν τὰ γεράνια·

ποὺ κάτω ἀπὸ τὸ ἄδρὺ καὶ βελουδένιο φύλλο του,
τὸ κολοκύθι πέρνει τὸ μεσημεριατικὸ ὕπνο του,
στὸν ἴσκιο τὸ γαλάζιο τῆς κληματαριᾶς.

Εἶνε ἡ φτωχὴ μὰ ὡμορφὴ πατρίδα τῆς μητέρας μου,
ποὺ ἡ τραχειὰ τῆς γῆ χαρίζει τὴν πικρὴν ἐλῆα
στὸ κιτρινόπουλο, στὴ τσίχλα.

Ἀφουκραστήτε τὸ στριγγὸ γαλάζιο
ξαφτούρισμα τοῦ σταχτιοῦ γρύλλου.
Πηδᾷ, πετᾷ καμπυλωτὰ στὴ στεγνὴ σιγαλιά
ἀπὸ ξερὴ λεβάντα σὲ ξερὴ λεβάντα.

Διψοῦσεν ἡ ψυχὴ μου τοῦ νεροῦ τὸ πράσινο τὸ γέλιο,
Τρελλάθηκα σὰν τὰ πουλιὰ καὶ τώρα κλαίγω.
Κλαίγω ἀπὸ τρυφερότητα στὸ βάθος τῆς κοιλάδας.
Σὰν τὴν ὥριμη τὴ θήκη μεστὸ ρημαγμένο πάροχο,

ἔτσι καὶ ἡ καρδιά μου ἀνοίγοντας ἔπεσε στὸ φράχτη,
τὴν κάτωσπηρ τὴ μέρα ποὺ ποθαίνουν τὰ ροδάκινα.

Κυτάχτε τὸ στεφάνι μου, εἶνε πλεγμένο ἀπὸ σφῆκες
ὀλοκίτρινες μὲ πρίνα.
Μοῦ τῶπλεξε ἡ μαύρη ἡ Μамόρα
καὶ ὕστερα τρελλάθηκε.

Ποθύμησε ἡ ψυχὴ μου νὰ ὑψώσει εὐλαβητικά τὰ χέρια της,
ποθύμησε ἡ ψυχὴ μου τὴν πηγὴ τὴ δροσερή,
ποὺ γεμίζει τίς χρυσὲς τίς γοῦβες
μὲ τὸ κατακάθαρο πρασινωπὸ νερό της.

Ζητήχτε τὴν καρδιά μου. Δὲ ξέρω πιά ποῦ βρίσκεται.
Τρελλάθηκε.
Χτυπήστε μὲ τὰ πόδια σας νὰ ἰδῆτε κάτω ἀπὸ τίς πέτρες.
Ψάξτε μέσα στὰ γαλάζια τοιμισίρια καὶ τὰ κέδρα,
Ψάξτε στὴν πυρρὴ χαράδρα, ποὺ ἀνάβει μέσα της ὁ ἀθέρας,
ποὺ στὴ στέγνα, τὸ καταμεσήμερο,
ἀκούει τὸ ξαφτούρισμα κανεῖς
τῆς σταχτιάς τῆς πέρικας
νὰ φουρφουρίζει σὲς λεβάντες πάνω.

Ὁ ποιητὴς κάθεται σὲ μιὰ πέτρα, κοντὰ σὲ ἓνα πρίνο. Πάνω ἀπ' τὸ
κεφάλι του σὲ μιὰ σουρβιά σταλιάζει ἓνα πουλί καὶ τοῦ λαλεῖ :

Τὸ μικρὸ χτυπητὸ θρουνητό, ποὺ ἀκοῦς καὶ σὲ ξιπάζει,
Τὸ κάνει ἡ μικρὴ ἡ μελανὴ μυτίτσα μου,
θρουματίζοντας σπόρο ἀπὸ καναβοῦρι,
ποὺ ἀνακάλυψα σκαλίζοντας μὲ προσοχὴ τὰ κόπρια
κάποιον μουλαριοῦ.
Εἶμαι φτωχὸ στὴ σκέψη εἶμαι ὥστόσο ἓνα πουλί,
καὶ ξέρω τὸ χινόπωρο, πὼς ὁ Θεὸς θὰ ξαπολύσει πάντα
τοὺς σπόρους τοὺς καλοὺς ἀπὸ τὰ χέρια του.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Περίεργο ! νὰ μοῦ λαλεῖ ἓνα πουλί.
Δὲν γνωρίζα ὡς τὰ τώρα τὰ βουνίσια τὰ πουλιά,
Μ' ἀκόμα πὶδ παραῤενο μοῦ φαίνεται
νὰ μοῦ μιλάει τραγουδώντας.

Τὶ νόστιμο, μικρό, μὰ χονδρουλὸ κεφάλι !
Εἶνε ἀπὸ μελανὸ βελούδο ! Τὸ κοιμῶ στηθάκι του
μοιάζει σὰν αἰγόκλημα, στοῦ καλοκαιριοῦ τὸ τέλειωμα.

Μικρὸ πουλάκι ! πόσο εἶσαι ὡμορφο !
Πόσο εἶσαι ὡμορφο ! Τὰ μαῦρα τὰ ματάκια σου
μοιάζουν σὰ σπόροι τοῦ ἄγριου βατόμουρου,
καὶ ἡ μικρὴ καμπυλωτὴ ραχοῦλα σου
ἔχει τῆς πλάκας τὴ χρωματώσιά, σὰ νᾶταν
στέγη τῆς καλύβας σου !

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Ὑπόφερα πολὺ τὸν περασμένο χρόνον. Κάποιος κυνηγὸς
μοῦ εἶχε φυτέψει ἓνα βόλι κάτω ἀπ' τὴ φτεροῦγά μου.
Μὲ τὴ μυτίτσα μου, ἔτριψα σὲ πέτρα ὀγρη
φύλλα ἀπὸ δυόσμο, τ' ἀνακάτεψα μὲ ἄργιλλο,
τακούμπησα κάτω ἀπὸ τὸ φτερό μου στὸ αἷμα τὸ πηγμένο.
Κάθε πρωὶ μὲ τὴ δροσοῦλα ποὺ ξυπνοῦσα,
τανιοῦσα ἤσυχά τὴν πονεμένη μου φτεροῦγα.
Ξανάρχιζα τὴν ἴδια θεραπεία μὲ τὸ μικρὸ κατάπλασμα ἀπὸ δυόσμο
Μὰ τώρα εἶμαι πιά καλά, ἄς ἔχει δόξα ὁ Θεός.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὸν εἶδες τὸ Θεό, ὅταν πετοῦσες στὰ οὐράνια ;

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Ὅχι· δὲν εἶνε ὁ Θεὸς ψηλά, βρίσκεται δῶθε χάμον.
Κάθεται στὸ σπιτάκι ποὺ ξανοίγεις ἐκεῖ πέρα,
ἐκεῖνο ποὺ ἔχει μιὰ βρυσούλα, ἄγρια γαρούφαλλα,
κι ἓνα σκυλὶ ποὺ ἀποκοιμῆται νανουρισμένο ἀπ' τὶς ἀλογόμυιγες.
Πολλὲς φορὲς σὲ μιὰ σουρβιά κουρνιαζοντας
εἶδα τὶς κάμπιες τοῦ Θεοῦ ποῦλλαμπαν τὴν αὐγούλα,
δίπλα στὴν ἀνυπόταχτη βετούλα,
ποὺ ξαπολὰ χιλιάδες βερβελιές.
Ξυπνάει τὸ πρωὶ ὁ Θεός, τὸ βράδυ ἀποκοιμῆται,
ὅταν χαμογελοῦνε τὰ τραντάφυλλα λουσμένα στὶς δροσοσταλίδες,
Γνωρίζει αὐτὸς τὸ τί ποθοῦνε γκαρδιακὰ τὰ πάντα.
Βρέχει ὅταν τὸ χόρτο εἶνε ξερό. Φροντίζει
γιὰ τὴ μελιτζάνα, τὸ κολοκύθι, τὸ μαρούλι.
Σπέρνει τὸ σπόρο τὸν καλὸ, τὸν ἄξιο σπόρο.
Τὸ μυρωδάτο του σταφύλι, τραγουδᾷ ὅταν ὁ Ὀκτώβρης φτάσει,
μεστὰ παλλιά βαγένια, ποῦχουν τὰ τσέρκια ἀπὸ λυγιές.
Ὅταν μιᾶ, μὲ τὴ φωνὴ του τὴν γλυκειὰ σὰν τὸ φιλί,
σηκώνει ἀπὸ τὴ θέση του τὸ σκύλλο
καὶ τὸν κάνει νὰ κουνᾷ τὴν ἀλυσίδα του.

Βαστᾷ καλὰ μ' ὅλα τὰ γερατιά του ὁ Θεὸς
καὶ σαλαγάει στὴν πράσινη τὴ χλόη
τῶν μαύρων κορυφῶν τῶν Ἀλπεων,
ποὺ οἱ λαγοὶ χοροπηδοῦν ὀλονυχτίς,

τὴν παχουλὴ ἀμνάδα, τὸ ξερακιανὸ κατσίκι.
 Συχνὰ πυκνὰ τὸν ἀκολουθήσα, μεστοὺς σταχτιοὺς τοὺς λόγγους
 ἀπὸ τὴν ἀδελφή μου καλεσμένο,
 τὴν τσιμισιρένια τὴ φλογέρα του.
 Καὶ φτερουγίζοντας ἀπάνω στὰ κοπάδια,
 ἀπὸ τὴν μιὰ σουρβιά στὴν ἄλλη,
 ριχνόμενα πολλὰς φορὲς στὰ δασωμένα πισινὰ τους,
 γιὰ νὰ τσιμπῶ τὸ σπόρο πὺν εἶχε ἀφίσει
 ἐκεῖ ἀπάνω τὸ χινόπωρο.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

ὦ! πόσο μὲ παραξενεύεις! Μιλᾷς σὰν γᾶσουν ἄνθρωπος,
 ἔχεις τὴ χάρη τῶν πουλιῶν τῶν μαγεμένων,
 πὺν γράφουνε γιὰ δαύτα οἱ μεγάλοι ἄγιοι
 στὰ βιβλία των, τὰ στολισμένα μὲ τὶς ζωγραφιές,
 πὺν παρασταίνουν τὸ Θεὸ στὰ σύννεφα.
 Δὲν ἔχεις σπητικό, γιὰ νὰ μὴ πῶ φωλιά;
 Πὲς μου μικρὸ πουλί, τὴ νύχτα πὺν κοιμᾷσαι;
 Ἐδῶ δὲν βρίσκεις παρὰ ξεροβότανα,
 γαλάζια γαδουράγκαθα ὅπου κεντοῦνε σὰν τοὺς πρίνους
 καὶ πρίνους πὺν κεντοῦν σὰ γαδουράγκαθα γαλάζια.
 Ὅσο γιὰ τὸ φεγγάρι, βρίσκεται πολὺ ψηλά.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Κοιμήθηκα τὴν περασμένη τὴ νυχτιὰ σένα τσαμπὶ ἀπὸ σούρβα!
 Εὐτυχισμένο πάλι! Εἶμαι μικρὸ πουλί μὲ δίχως ἀξιώσεις.
 Ὅταν φουσομανάει ὁ ἄνεμος, ὅταν κατρακυλοῦνε
 σὶς κοιλάδες, σὰ ξεκομμένα βράχια οἱ σκιές,
 κρούβουμαι ἀνάμεσα σὲ δυὸ θαμνάκια ἀπὸ θυμάρι.
 Τὴν ἀνοιξὴ ὥστοςο ζευγαρώνω μὲ μιὰ θηλυκιά,
 ὅταν ὁ ἀθέρας εἶνε ρόδιнос καὶ λάμπουν οἱ μπαξέδες κάταστροι.
 Πετοῦμε μερικὲς ἡμέρες δίπλα δίπλα,
 χωρὶς νὰ ξέρομε τὸ τί φουσκώνει τὶς καρδιές μας,
 γεμίζοντάς τες ἀπὸ ἐλπίδες κι ἀπὸ σπόρους.
 Στὸ ὕστερο, φροντίζοντας γιὰ τὴ φωλιά,
 πὺν τὰ γαλάζια αὐτὰ θὲ νὰ βαρθοῦνε,
 πὺν δηλαδὴ θὰ τὴ βολέψουμε μὲ πράματα
 ὅσο μπορούμε ἀπαλά, στρώνουμε
 τὴν καρδιά τῆς τρυφερότερης τῆς μούσκουλης
 μὲ τὸ λαμπρὸ τὸ χνούδι πὺν ἔπεσε ἀπὸ τὰ χάρδια μας.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Κι ἐγὼ στὰ περασμένα εἶχα μιὰν ἀγαπημένη,
 πὺν ἦταν πὺν γυμνὴ καὶ πὺν ὠμορφὴ ἀπὸ τὸν τόπο τοῦτο.
 Θεέ μου, τόσα χάρδια εἶχαμε κάνει ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλο,
 πὺν θὰ μπορούσαν μιὰν ἡμέρα νὰ γεννοῦνε ἀπὸ ἐμᾶς

γαλάζια αὐγὰ σὲ μιὰ φωλιά ἀπὸ φτέρη,
εἶτε ἀνάμεσα σὲ δύο ρίζες.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Καὶ σὲ πιὸ μπαξεδάκι ξαναβρίσκεστε τὴν ἀνοιξη ;

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Πότε δὲν ξαναβρίσκεται κανένας μὲ τὴν ἐρωμένη του.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Καὶ δὲ φωνάζει ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, τὶς φωτερὲς τὶς νύχτες,
ὅταν τὰ ἀνθισμένα ἀηδόνια εὐωδιάζουν ἀπ' τὰ ἡράνθεμα,
ὅταν κρυμμένος στὰ χλωμὰ τραντάφυλλα ὁ σκαραβαῖος
κι ἀλευρωμένος ἀπ' τὴ γύρη σὰ νὰ ζύμωνε,
πάνω στὴν κατακόκκινη κοιλιὰ του πασπατεύει μὲ τὰ πόδια του.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὅχι· σοῦ λέγω, πὼς μοῦ ἔφυγε γιὰ πάντα.
Πουλί, πές μου τὸ ὄνομα τῆς θηλυκιᾶς σου τῆς γλυκιᾶς,
ποὺ θὰ ξανάβρεις σὺ τὴν ἀνοιξη ;

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Φίλε, οἱ γυναῖκες τῶν πουλιῶν δὲν ἔχουν ὄνομα,
σφυρίζω κι αὐτὴ φτάνει ἀμέσως. Πάντα ὅμοια !
τοῦ ἀπριλιάτικου τραντάφυλλου ἀγαπάει τὰ μπουμπούκια,
τοὺς σπόρους τοῦ γαλάζιου λιναριοῦ καὶ τὸ σαρκὶ τῆς μέλισσας·
ἀναγνωρίζω τὴν χωρὶς ἀμφιβολία, γιατί κι αὐτὴ
ἀναγνωρίζει τὸ τραγούδι, ποὺ τὴν ἀνοιξη σφυρίζει.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὰ δὲν γελιέται καὶ καμμιὰ φορὰ ; δὲν ἔχετε ὅλα σεῖς,
ὅλα ἀφοῦ μοιάζετε τὴν ἴδια τὴ φωνή ;

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Μὲ τὸ συμπάθει· τὸ τί θέλεις νὰ μοῦ πεῖς δὲ νοιώθω.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὰ δὲν τυχαίνει καὶ νὰ τρέξει αὐτὴ στὸ σφύριγμα ἑνὸς ἄλλου,
τὸ ἴδιο καὶ σὲ σένα δὲν τυχαίνει ;

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Δὲν σκέφτηκα ποτέ μου, πὼς δὲν εἴμαστε ὁλομόναχοι.
Ἡ καθεμιὰ τῆς ἄλλης μοιάζει. Εἶνε τὸ λοιπὸν πάντα ἡ ἴδια,
ἡ ἴδια πάντα ποὺ ἀγαποῦμε, ὅταν φουντώνει ἡ ἀνοιξη,
μέσα στὴ ζαχαρένια, τὴ ζεστὴ τὴ μυρουδιά τοῦ φλαμουριοῦ.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὰ κείνη πού ἀγάπησες τὸν περασμένο χρόνο,
δὲν ἔχει τάχατε ἀποθάνει ; δὲ μαράθηκε ἴσως
στοῦ χινόπωρου τοὺς ἀνέμους ;

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Ποτὲ δὲν ἀποθαίνει ἡ θηλυκιά πού ἀγαπήσαμε,
μιὰ καὶ ξαναγυρίζει μὲ τὴν ἀνοιξη,
μιὰ καὶ ὁ ἔρωτας στὸ κάλεσμα μας ξαναέρχεται.
Ἄν εἶχε ὄνομα δὲν θάτανε αὐτή,
δὲν θὰ μᾶς ξαναγύριζε καὶ θάτανε λιγώτερο πιστή.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Γλυκὸ πουλάκι ! Πόσο φαίνεται πὼς ἔχεις δίκαιο !
Πόσο λιγώτερο θὰ ὑπόφερνα, ἂν κείνη πού ἀγάπησα,
μὴ ἔχοντας κανένα ὄνομα, τὸ ἰδικό της δὲν μοῦ χάριζε.
Θαρχότανε κάθε καινούριο Μάη πάντα ὥραία σὰν καὶ πρίν,
πὺδ νέα κάθε χρόνο,
Καὶ νοιώθω τώρα τὶ δυστύχημα πού εἶνε,
μικρὸ πουλί ποῦχεις τὸ μάτι στρογγυλό,
τὴν κεφαλὴ γυρμένη σὰν μ' ἀκοῦς,
τὶ δυστυχία εἶνε, τὸ νὰ θέλουμε νὰ μάθουμε
ὅταν πολὺ ἀγαπήσαμε τῆς ἔρωμένης τὸνομα.

Τὸ πουλί ξαφτουρίζει

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Ὁ ποιητὴς περπατᾷ σὲ μιὰ ὁμορφὴ τοποθεσία, πού ἔχει πρίνους,
ἔλατα, ξεροπόταμα, βράχους. Ὁ ἀθέρας γεμίζει τὸ κάθε τι πού μένει ἄδειο,
εἶνε κοιμένος σὰν πολύτιμο πετράδι ἀπὸ κάθε δόντι τῶν βράχων, ἀπὸ κάθε
κλαδάκι. Ὁ ποιητὴς ἀκούει μιὰ νότα ἀδύνατη καὶ ἐξακολουθητική. Ξανοί-
γει στὴν κορυφὴ ἐνὸς ἔλατου, τὸ φίλο του τῆς περασμένης μέρας.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Τί ί ί ί ί ί ί ί ί

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀγαθὸ πουλί ! Κανένας δὲν σ' ἀκούει !
Γιὰ ποιὸν λοιπὸν σὺ τραγουδᾷς, μικρὸ σημάδι ζωητανό,
πού στὸ ἄπειρο τινάζεις τὸν ἀπαλό σου κόκκινο λαϊμό ;

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Τραγουδοῦσα γιὰ τὸν ἑαυτό μου μόνο.
Μὰ μιὰ φορὰ πού σὺ μ' ἀκοῦς,
μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς πὼς καὶ γιὰ σένα τραγουδοῦσα.

Σὰν τὴ δροσίᾳ τοῦ μαύρου γοργοπόταμου τοῦ δάσου,
Γιὰ ποιόνε εἶνε ; Εἶνε γιὰ κεῖνον ποὺ τὴν πίνει.
Καὶ τ' οὐρανοῦ τὸ χεῶμα ; Γιὰ κεῖνον ποῦ τὸ βλέπει,
καὶ ἡ φωνή μου; Εἶνε γιὰ κεῖνον πάλι ποὺ ἀκούει τὴ φωνή μου.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Πουλάκι, μοιάζεις τῆς Ἑλλάδας τοὺς Σοφούς,
ποὺ σχεδιάζουνε στὶς πέτρες χαμηλὰ στὰ χτίρια.
Ἔχουν τὸ δάχτυλό τους σηκωμένο, τὸ ἓνα πόδι μπρός,
γιὰ νὰ διδάξουν στοὺς θνητοὺς τὴ θεία Σοφία.
Ἡ μύτη των εἶνε ὅλο εἰρωνεία,
τὸ κατσαρό τους γένειο καμπυλώνεται,
τὸ μπράτσο τους ἀκουμπισμένο σ' ἓνα
νεαρό τους μαθητή, σὰ νάταν σὲ ραβδί.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Ἵσως μιᾶς γιὰ τὶς φωλιές ἐκεῖνες τῶν χελιδονιῶν,
ποὺ σκάλισαν στὶς πέτρες. Μοῦ τῶπαν,
καὶ τὸ πὼς ἐκεῖ κουρνιάζουν, καὶ τὸ πὼς οἱ κάτοικοι τῆς πολιτείας,
ὅλο ἀγαθότητα, ὅταν χειμῶνας φτάσει,
καθαρίζουν τῆς Ἑλλάδας τοὺς Σοφούς
γιὰ νὰ φωλιάσουν κεῖ τὰ χελιδόνια !

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Πόση ὑπερηφάνεια ! Δὲν τὸ κάνουνε γιαντιά,
παρὰ γιὰ ὅσους δόξα ἀθάνατη στολίζει,
οἱ φωλιές ἐκεῖνες εἶνε ἡ μουσεῖα,
ἢ τὰ κεφάλια κείνων ποὺ στὶς πέτρες σκάλισαν.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Λίγη ὥρα τώρα, δὲν σοῦ εἶπα ποιητή,
πὼς κάθε τι εἶνε ἐκεῖνο ποὺ εἶνε, καὶ ὄχι ἄλλο τίποτε.
Ἄν γιὰ φωλιά τὰ χελιδόνια τὸ χρησίμεψαν,
δὲν εἶνε πιά τραντάφυλλο, δὲν εἶνε πιά κεφάλι,
καὶ ἄς ἀνήκει ἑκατὸ φορές, καὶ ἀκόμα πιότερο,
σὲ κάποιον Ἑλληνα Σοφό.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀγαπημένο μου πουλί, εἶσαι σοφία γεμάτο !
Σταλήθεια δὰ δὲν πίστευα ποτέ, πὼς θὰ μπορούσε
ἓνα πουλί νὰ ὁμιλήσει σὰν καὶ σένα.
Ἄν ἤμουνα Σατράπης κάποιας πολιτείας περσικῆς,
θᾶστρονα τὴ φωλίτσα σου μὲ περσικὰ ταπέτα.
Μίλιο λευκό, ποὺ νὰ τὸ διάλεξαν χίλιες γυμνές παρθένες,

καὶ μοσκομυρισμένο ἀπ' τὰ στήθια τῶν, τὴ φρέσκια τῶν ἀνάσα,
θὲ νᾶταν τὸ φαγὶ ποῦ σου ἔπρεπε.
Καὶ στὰ βασιλικά συμβούλιά μου θὰ σὲ προσκαλοῦσα
κάτω ἀπὸ τ' ἄνθια τῆς ροδακινιάς, γιὰ νὰ σὲ προστατεύουν
ἀπὸ τὸν ἥλιο τὸ βαρὺ τοῦ ἀλαργινοῦ τοῦ τόπου.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Μ' ἀφίνεις στὸ βουνό μου ! Δὲν τὸ ἀλλάζω ἐγὼ μὲ τὴν Περσία !
Μὰ μήτε μοῦ χρειάζονται γυμνὲς παρθένες τὸ μῦλο μου νὰ μᾶσουν.
Οἱ ἀρτοφύλακες μου εἶνε τὰ ὄμορφα τὰ γαδουράκια,
ποῦ μὲ τὴν ἄκρη τῶν ποδιῶν τῶν, χτυπώντας εἰς τὶς πέτρες
μοῦ ξεσκεπάζουν τὰ σκουλήκια.
Τὸ κάτω τῆς γραφῆς, σὲ θεωρῶ κουτό,
ὅπως δὰ εἶνε ὅλοι οἱ ποιητάδες,
ποῦ ξαναβρίσκουν πάντα, ἐκεῖνο ποῦ ἀπὸ καιρὸ ἔχει βρεθεῖ.
Μιλοῦν γιὰ τὴν γαλάζια μυρουδιά, ποῦ ἔχει ἡ λεβάντα,
χωρὶς νὰ σκέπτονται, πὼς ἓνα λαγουδάκι
μὲ τὴν οὐρά του σηκωμένη τήνε ματσουλίζει
καὶ τὴ γνωρίζει πιὸ καλά, χωρὶς νὰ μᾶς μιλά γιὰ δαύτη.

Τὰ συμβούλια τῶν ἀρχόντων σου
Στὸ Ἰνδουστάν ἢ τὴν Περσία,
εἶνε γιὰ μᾶς ἡ ἀνοιξη,
ποῦ στὸν ἔρωτα καλεῖ.

Εἶνε ὁ μαῦρος ἀσημένιος βράχος,
ποῦ μιὰ καὶ δροσιὰ σταλάζει,
γιὰ νὰ πιοῦμε μᾶς φωνάζει
δίχως κίνδυνο καὶ φόβο.

Εἶνε ἡ γῆ στρωμένη στάχνα
στάχνα τοῦ καλοῦ Θεοῦ,
τὴ στιγμὴ, ποῦ οἱ θεριστάδες
ἡσυχάζουν στὴν καλύβη.

Κι ὅταν φθάσῃ ὁ χειμώνας,
τότε ἀφίνουμε τὶς Ἄλπεις,
ποῦ τὰ τσιμισίρια χιονισμένα
σὰν τὶς κορασίσες ροδίζουν.

Νὰ τον φτάνει ὁ χειμώνας
ὁ χειμώνας, ποῦ μᾶς λιώνει,
μᾶς ποθαίνει τὰ καυμένα
σιτῶν ναῶν τὰ πρόθυρα.

Θὰ μᾶς δεῖτε ὅλο πρισμένα,

τὰ φτερά μας σηκωμένα,
 στὸ ἓνα πόδι στηλωμένα
 εἰς τοὺς χιονισμένους φράχτες.

Πότε θὰ σὲ ξαναἰδῶ ; Ἀντίο !

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Χειμώνας. Ὅχι μακρὰ ἀπὸ ἓνα χωριὸ τοῦ βουνοῦ. Χιονίζει. Ὁ σταχτὺς οὐρανὸς γυαλίζει. Ὁ ποιητὴς ἀκούει μικρὰς φωνές, ποὺ βγαίνουν κάτω ἀπὸ μιὰ ρίζα. Προσέχει καὶ βλέπει στὸ μέρος, ὅπουθε βγαίνει ἡ φωνή, ἓνα ὄμορφο τραντάφυλλο. Θέλει νὰ τὸ κόψει.

Τὸ τραντάφυλλο εἶνε ὁ φίλος του, τὸ πουλάκι ποὺ τοῦ μιλοῦσε τόσο ὠραῖα στὸ βουνό. Εἶνε πληγωμένο. Τὸ σηκώνει. Μεγάλῃ λύτῃ πλακώνει τὴν καρδιά τοῦ ποιητῆ. Τὸ χέρι του τρέμει ἀπὸ τὸ τρομερὸ μῖσος, γιὰ κεῖνο ποὺ προξενεὶ τὸν πόνο.

Κυττάζει προσεκτικὰ πρῶτα τὸ πουλί, ποὺ σπαρταρᾷ, καὶ ὕστερα τὰ βουνά. Τὰ βουνά εἶνε γονατισμένα στὴ γῇ, σὺβαρά σὰν τίς χῆρες ποὺ προσεύχονται, καλοκάγαθα σὰν τὰ σκυλιὰ ποὺ φυλάνε τὰ κοπάδια. Τὸ πουλάκι ξαναπέρνει λίγῃ ζωή. Ἀναγνωρίζει τὸν ποιητὴ καὶ τοῦ λέγει :

Μὲ χτύπησαν μὲ τὸ ντουφέκι ! Νὰ κεῖ κάτω !

Εἶχα τὸ δρόμο μου χαμένο μεστὸ χιόνι. Πεινασμένο, τὸ σῶμα μου κουλούρα καὶ πηδώντας σένα πόδι. Πλησίασα ἐκεῖ πέρα καρτερώντας γιὰ τὰ ψύχουλα, ποὺ θάπεφταν ἀπ' τὸ ψωμί, ποῦτρωγε ἓνα κοράσι δίπλα στὸν πατέρα του.

Κρατοῦσε τὸ παιδί του, μάγουλο μὲ μάγουλο ἀπάνω του, μέσα στὸν κῆπο τὸ θλιμμένο, ὅπου τὰ τσιμισίρια καὶ τὰ λάχανα τώρα ἀπὸ κρούσταλλα καὶ χιόνια εἶνε σχεπασμένα.

Στὴ ροῖδ' ἂ ἤμουνα κουρνιασμένο, ποὺ τὸ καλοκαίρι κοιμάται κάτω ἀπὸ τὰ ματωμένα τᾶνθια τῆς καὶ τὰ γυαλιστερά τῆς φύλλα.

Ἡ κόρη κι ὁ πατέρας ἦταν καθισμένοι πίσω ἀπὸ τὰ ξερὰ κλαδιὰ τοῦ μικροῦ δάσου.

Πῶς ἦτανε καλοὶ τὸ γνώριζα, ἀφοῦ ἐλεημονοῦνε τοὺς πτωχοὺς, ὅπου γυρνοῦν στοὺς δρόμους ξεσηκώνοντας τὴ σκόνη καὶ δείχνοντας τὰ δόντια των σταγκάθια καὶ στὶς πέτρες.

Πῶς ἦτανε καλοὶ τὸ γνώριζα. Πλησίασα τότε κι ἐγώ.

Ὁ κύρης ἔκανε ἓνα κίνημα. Καὶ τὸ μικράκι πατέρα, εἶπε, κύτταξε ! Νὰ το πεσμένο ἐκεῖ ! τί ὄμορφο !

Μὲ χτύπησε κι αἰστάνθηκα σκοτάδι σταντιά μου νὰ σφυρίζει καὶ νὰ σκάζει.

Δὲν ξέρω πῶς κατάφερα νὰ φτάσω ἐδῶ.

Πονῶ καὶ ἡ καρδούλα μου χτυπᾷ, νὰ σπάσει τὰ φτερά μου.

Τὸ πόδι μου κρυώνει, τὸ βουνὸ στριφογυρίζει.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Μικρὸ πουλάκι ! νὰ σὲ γιάνω θάθελα !

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Ἡ γαλάζια καρδιά τῆς λεβάντας, ξεράθηκε ἀπ' τὰ κρούσταλλα.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ ἄργιλλος ἀπόθανε στὰ χιονισμένα βάθια τοῦ χειμάρρου.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Τοῦ γαδουράγκαθου τὸ χνοῦδι ξέφυγε στὸν ἄνεμο.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Στοῦ δυόσμου τὰ παιγνίδια, τὸ νερὸ δὲν μουρμουρίζει πιά.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Ὁ Καλὸς Θεὸς θὲ νὰ ποθάνει στὸν ἀχυρῶνα τὸν ἀνεμισμένο !

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Σύχασε κι ἄφισέ με ἀπαλὰ σὰν τὴν ἀνάσα
τὴν κεφαλή σου νὰ χαδέψω μὲ τὰ χεῖλια μου.
Πόσο φοριτὸ εἶνε ὅταν βλέπω τὸ γυαλιστερὸ ματάκι σου
ν' ἀνοίγει ἀπὸ τὸν τρόμο καὶ τὴν ὑποψία
Δὲν θὰ ποθάνεις ! Θὰ πετάξεις πάλι στὸ γαλάζιο ἄπειρῳ !
Θὰ ἡγίξεις μὲ τὸ πέταγμά σου πάλι τὰ τραχήλια.
Στὴν ὀμιχλώδικη τῇ νύχτα τὶς φωτιὲς θὲ νὰ ξανάδεις πάλι,
ποὺ ἀνάβουν οἱ τροπάνηδες στὰ πρίνα,
τὶς φωτιὲς ὅπου καλοῦν καὶ διώχνουνε μαζὴ τοὺς λύκους.
Μικρό, παρηγορήσου καὶ δὲν θὰ ποθάνεις.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Μὰ μήπως εἶνε ὁ θάνατος κακός, μὰ καὶ θὰ σβύσει ὁ πόνος ;
Γιατὶ δὲν θέλεις φίλε νὰ ποθάνω ;
Δὲν βλέπεις τάχατε, ἥσυχα, τὰ ἄνθια νὰ ποθαίνουν ;
Εἴτε θὰ ζῶ μεστὸ βουνό, εἴτε θὰ ζῶ στὸ χάρο,
δὲν εἶνε τάχα ὁ ἴδιος τόπος, τὸ ἴδιο πράγμα ;
Κι ὅταν σὰν μαραμμένο φύλλο
τὸ κορμί μου θὰ στριφογυρίζει στὸ ρυάκι,
μήπως δὲν θὲ ν' ἀνθίσει πάλι ὁ κύτισος ;
μήπως δὲν θὰ πετάξει πάλι ἡ ἀκριδα ;
δὲν θὰ καρποφορήσει πάλι ἡ ἀγριομουσμουλιά ;
ὁ βράχος δὲν θὰ κλάφει πάλι ;
Κι ἡ θηλυκιά μου πάλι δὲ θὰ τραγουδήσει
ἀπαλὰ σταγγὰ τῆς κουρνιασμένης ;
Καὶ μὰ ποὺ θὰ ποθάνω ζωντανό, δὲν εἶμαι τάχα πιὸ εὐτυχισμένο ;

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀγαπημένο μου πουλί, θάταν σκληρὸ γιὰ μένα,
νὰ ξέρω πὼς τὴ φύση δὲ θὰ βλέπω πιά,
κι ὥστόσο τὸ τραγούδι νὰ μὴ πάψω.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Καλὰ δὲ νοιώθω, τὸ τί δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ δεῖ.
Δὲν πόθانا ἀκόμα. Καὶ γι'αὐτὸ λοιπὸ δὲν ξέρω.
Σὰν ποὺ δὲν ξέρω τὰ βουνά, ὅπου δὲν ἔχω ἀγναντέψει.
Κι οὔτε τὸ δρόμο ξέρω ποὺ μᾶς βγάζει κατὰ κεῖθε,
μὰ ξέρω ὥστόσο πὼς ποθαίνουμε, ὅταν πιά δὲν κουνοῦμε.
Τὸ χέρι σου ! Ἀνοιξε τὸ χέρι σου ! Σοῦ ὑπόσχομαι
νὰ κάτσω φρόνιμα !

Ὁ ποιητὴς κυττάζει κλαίγοντας τὸ ποθαμένο πουλί, ποὺ τὰ ποδα-
ράκια του ἔχουν μαλακώσει πιά.

(ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΜΟΝ ΤΟΥ FRANCIS JAMMES
LE DEUIL DES PRIMEVERES - PARIS - MERCURE DE FRANCE)

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ Κ. Ν. ΠΑΠΠΑ